

bir xəyal qur...

Kitabın sahibi

Oxu tarixi

Ürək ver

BALACA CADUGƏR

OTFRİD PROYSLER

Alman dilindən tərcümə:

Cəmilə İsmayılzadə

Koordinator: Amin
Redaktor: Günel ŞAMİLQIZI
Korrektor: Turac ELDARQIZI
İllüstrator: Leyla NOVRUZOVA
Tərtibatçı: İsmayıl SÜLEYMANLI
Dizayner: Azər ƏSGƏRZADƏ

Otfried Preußler
DIE KLEINE HEXE

Otfrid Proysler
BALACA CADUGƏR

Bakı, "Simurq" Nəşriyyatı – 2023, 136 səh. / II nəşr

© Thienemann Verlag / 1957

© Parlaq İmzalar MMC / 2019

Kitab "Thienemann-Esslinger Verlag GmbH." ilə bağlanmış müqavilə əsasında nəşr olunur. Kitabın Azərbaycan dilində nəşr hüququ "Parlaq İmzalar" Nəşriyyatına məxsusdur. Bütün hüquqları qorunur. İcazəsiz olaraq hər hansı vasitə ilə nəşri qadağandır.

Simurq Nəşriyyatı | 3

SİMURQ – Parlaq İmzalar MMC-yə məxsus markadır.

Kitabın tərcüməsi "Goethe" institutunun maliyyə dəstəyi ilə həyata keçirilmişdir.

www.parlaqimzalar.az
simurq@parlaqimzalar.az
facebook.com/simurqkitab
0559697259 / 0559897259

Mətbəə: "AVE PRINT" MMC
Çap tarixi: 06.04.2023
Sifariş: 04(20)/23

Otfrid Proysler 1923-cü il oktyabrın 20-də Çexiyanın Rayxenberq (indiki Liberets) şəhərində anadan olub. Orta məktəbi bitirdikdən sonra İkinci Dünya müharibəsinə qatılıb. 1944-cü ildə leytenant kimi Sovet ordusuna əsir düşüb. 5 il SSRİ düşərgələrində əsir həyatı yaşayıb. 1949-cu ildə vətənə qayıtdıqdan sonra ailə həyatı qurub və müəllim kimi fəaliyyət göstərib. Proyslerin ilk kitabı, "Balaca su pərisi" 1956-cı ildə çap olunub. 1957-ci ildə nəşr olunan "Balaca Cadugər" kitabı ona çox böyük uğur gətirib.

Proysler yazdığı uşaq kitablarına görə 10-a yaxın mükafata layiq görülüb. Onun uşaq kitablarının motivləri əsasında tamaşalar qurulub, filmlər çəkilib. Yazıçı 2013-cü il fevralın 18-də dünyasını dəyişib.

Cəmilə İsmayılzadə 1987-ci ildə Qazaxın Çaylı kəndində anadan olub. Orta məktəbi bitirdikdən sonra Bakı Dövlət Universitetinin Beynəlxalq münasibətlər və beynəlxalq hüquq fakültəsində bakalavr təhsili alıb, daha sonra isə Almaniyada Beynəlxalq münasibətlər üzrə magistratura pilləsini bitirib. "Bumeranq" kitab klubunun təsisçisidir. Azərbaycan Dövlət İdman Akademiyasının beynəlxalq əməkdaşlıq şöbəsinin müdürüdür. Məşhur alman yazıçısı Erix Kestnerin "Uçan sinif" kitabını tərcümə edib.

Mündəricat

Qara qızın dərdi varmı?.....	9
Yaşasın Valpurgiya gecəsi!.....	16
Qisas planları	25
Süpürgə satırsınız?	30
Xoşniyyət	34
Qasırga.....	39
İrəli, mənim balam!.....	44
Kəğız güllər.....	51
İbrətəməz dərslər.....	58
Cümə günü qonaqları.....	64
Tilsimlənmiş atıcılar bayramı.....	73
Şabalıdsatanın hekayəsi.....	80

Yeddi ətək geyməkdənsə.....	88
Qar adamı.....	92
Mərc gələk?.....	98
Məşədə karnaval.....	103
Bouling həvəskarı.....	109
Ağaca yapışan oğlanlar.....	115
Cadugərlər Yığıncağı.....	121
Cüəni payızda sayarlar.....	127

Qara qızın dərdi varmış...

Biri var idi, biri yox idi. Bir Balaca Cadugər vardı. Onun cəmi **127** yaşı var idi. Bəli, bəli, bir cadugər üçün bu, çox kiçik rəqəmdir.

O, meşənin dərinliyindəki komasında yaşayırdı. Cadugər özü balaca olduğundan evi də elə böyük deyildi. Ancaq Balaca Cadugərə bu bəs edir, heç bundan yaxşısını ağılından da keçirmirdi. Onun bu gözəl evinin damı yanpörtü, bacası əyri idi; pəncərə taxtaları cırıltılı səslər çıxarırdı. Evin arxasında isə bir **soba** tikilmişdi. Bax bu, mütləq, lazım idi. Çünki sobasız cadugər evini təsəvvür eləmək olmaz!

Balaca Cadugərin danışmağı bacaran bir qarğası var idi. Onun adı **Abraksas** idi. O, danışma-

Balaca Cadugər

ğ1 öyrənmiş başqa qarğalar kimi tək cə “Sabahın xeyir!” və “Axşamın xeyir!” deyib qarıldamırdı – əməlli-başlı danışırdı. Balaca Cadugər ona çox dəyər verirdi. Çünki o, müdrik bir qarğaydı, bütün məsələlərdə ona məsləhətlər verirdi. Çox da açıqsözlü idi.

Balaca Cadugər günün 6 saatını məşq edirdi. **Cadugərlik elə də asan iş deyil ha!** Bu işdə uğur qazanmaq istəyənlər tən bəl olmamalı, əvvəl kiçik sirləri, daha sonra böyük sirləri öyrənməlidir; ovsun kitabını səhifə-səhifə əzbərləməli, bircə tapşırığı belə ötürməməlidir.

Balaca Cadugər ovsun kitabının hələ iki yüz on üçüncü səhifəsində idi. O necə yağış yağdırmağı məşq edirdi. Sobanın qarşısında skamyada əyləşib, kitabı da dizinin üstünə qoyub ovsun oxuyurdu. Qarğa Abraksas da narazı halda onun yanında oturmuşdu.

– Yağış yağdırmalısan e! – o məzəmmətlə qırıldı. – Ancaq sən neynirsən? Birinci dəfə göydən ağ siçan, ikinci dəfə qurbağa, üçüncü dəfə isə şam qozası töküldü. Mənə maraqlıdır ki, görəsən, heç olmasa, bu dəfə düz-əməlli yağış yağdıra biləcəksən?!

Bu an Balaca Cadugər dördüncü dəfə yağış yağdırmağa cəhd edirdi. O, buludun birini səmaya qaldırdı, yaxına çəkdi və bulud düz başlarının üstünə çatanda qışqırdı:

– Yağ!

Bulud aralandı və göydən pendir suyu tökül-məyə başladı.

– Pendir suyu?! – Abraksas qıy çəkdi. – Mənə elə gəlir ki, sən tamam ağılı itirmisən. Göydən başqa nə yağdıracaqsan? Bəlkə, paltar tutqacı? Yoxsa mismar? Barı, çörək qırıntısı və kişmiş ol-sa...

– Yəqin, sehr oxuyanda çaşmışam, – Balaca Cadugər tərəddüdlə dedi.

O əvvəllər də çaşmışdı, ancaq 4 dəfə ard-arda heç vaxt olmamışdı.

– **Çaşıbmış!** – Abraksas donquldandı. – İstəyirsən, deyim niyə alınmır? Çünki sənin fikrin-zikrin dağılıqdır. Sehr oxuyanda başqa şeylər düşünsən, axırı belə olar daa. Diqqətini toplama-lısan.

– Ola bilər. – Balaca Cadugər məyus-məyus dilləndi və hirsələ ovsun kitabını – şapp – bağ-ladı. – **Sən düz deyirsən!** – elə əsəbi-əsəbi də

Balaca Cadugər

sözünə davam elədi. – Fikrimi cəmləyə bilmirəm. Bilirsən niyə? – o, qarğaya baxıb gözlərini bərəlt-di. – Çünki mən... **HİRS-LƏN-Mİ-ŞƏM.**

– Hirs-lənmişən? Kimə axı?

– Məni o cinləndirir ki, bu gecə Müqəddəs Val-purgiya¹ gecəsidir. Bütün cadugərlər Bloksberq dağına toplaşıb rəqs edəcəklər.

– Nə olsun?

– Necə yəni nə olsun? Yaşlı cadugərlər fikir-ləşir ki, mən cadugər rəqsi üçün çox balacayam. Bloksberqə gedib onlarla rəqs etməyimə icazə vermirlər.

Qarğa Balaca Cadugərə təskinlik verməyə çalı-şdı:

– Qulaq as, cəmi 127 yaşın var, qoca cadugər-lərin səni ciddi qəbul etmələrini gözləyirsən? Bir az böyü, sonra görəcəksən, hər şey istədiyin kimi olacaq.

– **Xeyr!** – Balaca Cadugər qışqırdı. – Mən elə bu dəfə orada olmaq istəyirəm! Başa düşürsən?

– Gərək, ayağını yorğanına görə uzadasan, – qarğa qırıldıadı. – Sənin hirs-lən-məy-in-lə nə dəyiş-çək? Ağlını başına topla! Neynəmək istəyirsən?

1. Valpurgiya – cadugərlərin Bloksberq dağına toplaşıb baharın gəlişi münasibətilə keçirdikləri bayram – Red.

– Mən nə edəcəyimi yaxşı bilirəm! – Balaca Cadugər dedi. – Bloksberqə uçacağam.

Qarğa qorxdu.

– Bloksberqə? Axı yaşlı cadugərlər bunu sənə qadağan ediblər! Onlar öz aralarında rəqs etmək istəyirlər.

– Mənə nə! – Balaca Cadugər yenə qışqırdı. – **Çox şey qadağandır.** Gözlərindən yayına bilsəm, heç nə də olan deyil.

– Onlar səni tutacaqlar! Qarr... – Qarğa qarılırdadı.

– **Boş söhbətdir!** Başları rəqsə qarışanda mən də onlara qoşulacağam. Şənlik bitər-bitməz aradan çıxacağam. Bloksberqin üstünə çökən qatı dumanda heç kim məni görməyəcək.